

Bài tập lớn môn Đường lối

Đề tài: Bài học thời cơ trong CMT8/1945 đối với quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của Việt Nam từ 1986 đến nay. Liên hệ vai trò của sinh viên trong việc vận dụng bài học này đối với quá trình đổi mới và hội nhập.

Lời mở đầu

Cách mạng Tháng Tám thành công, nước Việt Nam dân chủ cộng hoà ra đời. Dân tộc Việt Nam bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên độc lập, tự do và chủ nghĩa xã hội. Cuộc Cách mạng Tháng Tám thắng lợi và việc khai sinh ra nước Việt Nam dân chủ cộng hoà có ý nghĩa lịch sử rất quan trọng. Đây là kết hợp của khoa học và nghệ thuật chính trị dưới sự lãnh đạo của lãnh tụ Hồ Chí Minh và Đảng CSVN, trong đó nổi bật là khoa học, nghệ thuật chuẩn bị lực lượng, nắm bắt mau lẹ và chớp thời cơ một cách quyết đoán và có hiệu quả. Thắng lợi này đã để lại những bài học to lớn trong nghệ thuật tạo và chớp thời cơ không chỉ trong 2 cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ cứu nước mà còn trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của nước ta hiện nay. Chúng ta ko thể phủ nhận vai trò của SV_1 tầng lớp trí thức trong xã hội. Họ đã có nhg đóng góp to lớn trong quá trình đổi mới và xây dựng đất nước.

I. Bài học thời cơ trong CMT8/1945.

1. Thời cơ trong CMT8/1945.

2.1. Hoàn cảnh

Một cuộc khởi nghĩa hoặc tổng khởi nghĩa muốn thắng lợi đòi hỏi phải hội đủ những điều kiện bên trong và bên ngoài (chủ quan và khách quan) mà chúng ta thường gọi là điều kiện chín muồi.

Trong nước: Một là, phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc, đặc biệt là cao trào kháng Nhật cứu nước từ tháng 3-1945 của dân tộc Việt Nam, diễn ra mạnh mẽ chưa từng có.

Hai là, Đội tiên phong lãnh đạo cách mạng là Đảng Cộng sản thống nhất về ý chí và hành động, phát triển mạnh mẽ về tổ chức, nêu cao tinh thần trách nhiệm trước vận mệnh của dân tộc, chủ động đưa phong trào quần chúng đi tới cuộc tổng khởi nghĩa.

Ba là, kẻ thù chính của cách mạng là quân Nhật và chính quyền phong kiến tay sai đã suy yếu và hoang mang cực điểm.

Quốc tế: Phe Phát-xít có nguy cơ thất bại trong cuộc chiến tranh thế giới II. Nhật gặp phải những cuộc tấn công ko ngừng của quân Đồng Minh.

2.2. **Nghệ thuật tạo thời cơ trong CMT8/1945.**

Chuẩn bị để đón thời cơ: từ sau ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, đồng chí Nguyễn Ái Quốc đã chú trọng xây dựng lực lượng, chuẩn bị, chờ thời cơ để làm một cuộc khởi nghĩa giành chính quyền.

Để chuẩn bị về nhân lực, vật lực cho khởi nghĩa, các chiến khu được xây dựng ở các địa bàn hiểm trở, có lợi thế về phòng thủ và phát triển lực lượng, cơ sở vật chất, trong đó nổi bật nhất là hai chiến khu Cao-Bắc-Lạng và Thái-Hà-Tuyên.

Về chính trị - tư tưởng: lấy nền tảng là CN M-LN, đưa ra mục tiêu và nhiệm vụ trước mắt là giải phóng dân tộc, giành lại độc lập với tinh thần: “Đem sức ta mà giải phóng cho ta”, phát huy cao độ tinh thần yêu nước của mọi tầng lớp nhân dân, lấy đó làm cơ sở để tập hợp quần chúng vào các tổ chức cách mạng.

Về tổ chức: Hội nghị lần thứ VIII của Trung ương Đảng họp vào tháng 5 - 1941 quyết định thành lập Mặt trận dân tộc thống nhất rộng rãi mang tên: “Việt Nam độc lập đồng minh” (Gọi tắt là Việt Minh) và các tổ chức tập thể cứu quốc trên cả nước.

Ngày 9-3-1945, Nhật đảo chính Pháp ở Đông Dương, Đảng đã ra bản chỉ thị “Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta” (ngày 12-3-1945). Bản chỉ thị xác định kẻ thù mới của ta là phát xít Nhật, chuẩn bị cho toàn Đảng, toàn dân tộc tâm thế và tư thế để chủ động và sáng tạo

2.3. Nghệ thuật chớp thời cơ trong CMT8/1945.

Về đoán định thời cơ: Ngay từ năm 1940, khi mà chủ nghĩa phát xít đang thắng thế cả ở châu Âu lẫn châu Á. Nguyễn Ái Quốc với tầm nhìn của thời đại đã nhận định: Liên Xô và Đồng minh sẽ thắng; Nhật - Pháp ở Đông Dương sẽ bắn nhau; Việt Nam lúc đó sẽ có thời cơ để giành lại độc lập. Dự báo hai khả năng làm xuất hiện thời cơ cho nhân dân ta vùng dậy giành chính quyền trên cả nước. Một là, quân Đồng minh vào Đông Dương đánh Nhật; hai là, Nhật đầu hàng Đồng minh.

Tân dụng triệt để thời cơ: trong Cách mạng tháng Tám năm 1945, thời cơ tồn tại một cách khách quan trong vòng 20 hôm, bắt đầu từ khi Nhật hoàng tuyên bố đầu hàng (ngày 15-8) và kết thúc khi quân Đồng minh vào tước khí giới quân Nhật trên đất nước ta theo Hiệp định Potsdam (ngày 5-9). Nếu phát động tổng khởi nghĩa giành chính quyền trên toàn quốc trước ngày 15-8 quân Nhật còn mạnh và sau ngày 5-9 trên đất nước có nhiều kẻ thù, cách mạng đều không có khả năng thành công. Đảng và nhân dân ta đã chớp thời cơ, tiến hành tổng khởi nghĩa, giành chính quyền thắng lợi trong ngưỡng thời gian khắc nghiệt đó.

Đúng giữa trưa ngày 15-8-1945, Nhật hoàng tuyên bố đầu hàng các lực lượng Đồng minh. Như vậy, thời cơ xuất hiện như khả năng thứ hai mà Đảng ta đã dự báo. Trung ương Đảng và Tổng bộ Việt Minh thành lập Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc. Ủy ban ra Quân lệnh số 1: “Giờ tổng khởi nghĩa đã đến! Cơ hội có một cho quân, dân Việt Nam cùng giành lấy quyền độc lập của nước nhà. Chúng ta phải hành động cho nhanh, với một tinh thần vô cùng quả cảm, vô cùng thận trọng! Cuộc thắng lợi hoàn toàn nhất định sẽ về ta!”. Tiếp đó, Hội nghị Đảng toàn quốc và Quốc dân Đại hội nhóm họp tại Tân Trào quyết định phát động cuộc tổng khởi nghĩa giành chính quyền trên cả nước. Cuộc Cách mạng Tháng Tám nổ ra trong hoàn cảnh nạn đói ở nước ta - hậu quả của chính sách cai trị tàn bạo của Nhật, Pháp - đang diễn ra trầm trọng. Đảng đã kịp thời nêu chủ trương phá kho thóc của Nhật để chia cho dân nghèo, tạo nên một sinh lực mới cho phong trào.

2.4. Kết quả

Nhờ chủ động, tích cực chuẩn bị mọi mặt cho phong trào cách mạng ngay từ những ngày đầu thành lập Đảng; hiểu biết sâu sắc về thời cơ cách mạng; dự báo chính xác, nắm bắt kịp thời và chớp thời cơ mau lẹ, Đảng ta đã lãnh đạo quần chúng nhân dân làm cuộc tổng khởi nghĩa thắng lợi, giành chính quyền, tuyên bố

thành lập nước, thành lập Chính phủ lâm thời... mở ra kỷ nguyên độc lập, tự do, hạnh phúc cho quốc gia dân tộc.

Đó là sự vùng dậy của cả một dân tộc với ý chí tự lực, tự cường, quyết đem sức ta mà tự giải phóng cho ta được sự dẫn dắt của đường lối chiến lược và sách lược đúng đắn của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đó là sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân trong tổ chức Mặt trận Việt Minh mà nòng cốt là liên minh công nhân và nông dân. Đó là kết quả của tinh thần năng động, sáng tạo của hệ thống tổ chức đảng và Mặt trận từ Trung ương đến cơ sở trên tất cả các địa bàn của cả nước. Đó là sự chủ động chuẩn bị và phát triển thực lực cách mạng, chủ động nắm bắt thời cơ, quyết tâm giành thắng lợi.

2. Bài học về thời cơ trong CMT8/1945.

Bài học về nhận định đúng tình hình và yêu cầu phát triển của thực tiễn để có thể đề ra các quyết sách hợp lý.

Thứ hai, xác định đúng thời cơ, thời điểm để đưa ra đường lối phát triển phù hợp.

Thứ ba, "dĩ bất biến, ứng vạn biến",

Thứ tư là thu phục lòng dân từ chính những quyết sách, định hướng phát triển đúng đắn, hợp lý đã được đề ra

II. Vận dụng bài học thời cơ trong CMT8/1945 vào quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của Việt Nam từ 1986 đến nay.

1. Bối cảnh hội nhập quốc tế.

❖ Thuận lợi:

- Trong nước: Một đất nước ổn định về chính trị, an ninh quốc phòng ngày càng được củng cố... tạo ra nhiều lợi thế đối nội và đối ngoại. TNTN đa dạng, phong phú; cơ cấu dân số trẻ cung cấp nguồn lao động dồi dào
- Quốc tế: Việt Nam nằm giữa khu vực Đông Á và Đông Nam Á, khu vực năng động nhất và có tốc độ tăng trưởng kinh tế nhanh nhất hiện nay. Thế giới đang diễn ra mạnh mẽ cuộc cách mạng khoa học công nghệ hiện đại, tạo ra những kỹ thuật mũi nhọn đưa năng suất lao động lên rất cao. Xu thế khu vực hóa và toàn cầu hóa kinh tế ngày càng tăng mạnh. Đồng thời, xu thế hòa bình, hợp tác và phát triển cũng diễn ra mạnh mẽ trên thế giới.

❖ Khó khăn:

- Trong nước: Những năm đầu sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, nước ta còn nhiều khó khăn, đời sống nhân dân còn túng thiếu. Đặc biệt, sai lầm về tổng điều chỉnh giá, lương, tiền cuối năm 1985 đã đưa nền kinh tế đất nước đến những khó khăn mới, nền kinh tế - xã hội lâm vào khủng hoảng trầm trọng. thể lực phản động ko ngừng tác động nhằm lật đổ chế độ chính trị còn non trẻ của ta...
- Quốc tế: tác động tiêu cực từ cuộc khủng hoảng và sụp đổ của chế độ xã hội chủ nghĩa ở các nước Đông Âu và Liên Xô. Các cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới ảnh hưởng xấu đến sự phát triển của Việt Nam.

2. Thời cơ cho sự phát triển của VN hnay.

2.1. Vận dụng bài học thời cơ trong CMT8/1945 để tạo và chớp thời cơ trong hoàn cảnh hnay.

Những thời cơ, thuận lợi lớn đã được Đảng và nhân dân nhận thức đầy đủ, kịp thời. Đó là: Hòa bình, hợp tác và phát triển. cuộc cách mạng khoa học- công nghệ, nền kinh tế tri thức, quá trình toàn cầu hoá đang tạo điều kiện chưa từng có cho các quốc gia xích lại gần nhau, tăng cường hội nhập, phát huy lợi thế; xu hướng dân chủ hoá đời sống xã hội, đời sống quốc tế đang tạo hành lang rộng mở cho các chủ thể, các quốc gia khẳng định vai trò, vị trí của mình.

Đề tranh thủ thời cơ, đẩy lùi nguy cơ trong tình hình mới, chúng ta phải luôn quán triệt sâu sắc phương châm “Dĩ bất biến, ứng vạn biến” mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề ra. Vận dụng “bất biến” tức là không vì quyền lợi hay lợi ích nhất thời, cục bộ của tổ chức, cá nhân nào đó mà bất chấp nguyên tắc, làm tổn hại đến lợi ích của quốc gia, dân tộc, của tập thể. Phải tuyệt đối đặt lợi ích của quốc gia, dân tộc, vì sự phát triển của chủ nghĩa xã hội lên trên hết. Thực hiện phát huy nội lực, nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế cũng phải luôn “ứng vạn biến”, biết phân tích, dự đoán và mau lẹ chớp lấy thời cơ, nắm chắc và tận dụng có hiệu quả thời cơ để mang lại lợi ích to lớn cho quốc gia, cộng đồng, góp phần đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Đó là thước đo bản lĩnh cách mạng, sự mẫn cảm và nguyên tắc lãnh đạo của Đảng ta trong thời kỳ chủ động hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay ở nước ta.

Chúng ta đã và còn phải chuẩn bị một cách đầy đủ nhất các yếu tố, những điều kiện để tận dụng được thời cơ, vượt qua được thách thức. Cụ thể là:

- Về nhận thức và tư tưởng: Phát huy lòng yêu nước, ý thức tự tôn tự trọng của dân tộc để không cam chịu đói nghèo và lạc hậu, để đem sức ta mà xóa nghèo đi lên giàu mạnh - không ai làm thay và cũng chẳng có ai làm thay cho chúng ta cả

- Về tổ chức, con người và nguồn lực:

Tất cả các yếu tố cần phải được chuẩn bị một cách kỹ lưỡng, nhất quán và được tập hợp trong một “thế trận” thống nhất hướng vào mục tiêu chung: Việt Nam cơ bản trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

- Chủ động, tích cực tham gia vào quá trình hội nhập kinh tế khu vực và thế giới.

Phát huy cao nhất sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, nắm vững nhiệm vụ trọng tâm là phát triển kinh tế, nhiệm vụ then chốt là xây dựng Đảng là đòi hỏi tất yếu để quá trình chuẩn bị cho việc tận dụng thời cơ cũng là quá trình hành động để biến thời cơ thành hiện thực.

Trong công cuộc đổi mới, Đảng Cộng sản Việt Nam không ngừng được xây dựng và chỉnh đốn, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu thể hiện trong trình độ tư duy lý luận, vận dụng đúng đắn các quy luật khách quan để đề ra Cương lĩnh, đường lối thích hợp, tăng cường sức mạnh tổ chức, kỷ luật và năng lực tổ chức thực tiễn

2.2. Kết quả của quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của Việt Nam từ 1986 đến nay.

Chưa bao giờ thế và lực của đất nước lớn mạnh và có điều kiện phát triển nhanh như hiện nay. Là kết quả của sự phát triển qua nhiều thời kỳ, đặc biệt là thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của hơn 25 năm đổi mới đã tạo nên thế và lực mới cho đất nước. Chế độ chính trị, xã hội ổn định, sức mạnh quốc phòng, an ninh được tăng cường. Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa phát triển, tăng trưởng khá. Tăng trưởng kinh tế bình quân hàng năm đạt 7.3%, GDP liên tục tăng (năm 2011 khoảng 100 tỷ \$) Thu nhập bình quân đầu người năm 2009 đạt trên 1.100 USD, vượt qua ngưỡng nước đang phát triển có thu nhập thấp. Lạm phát được kiểm soát và đẩy lùi. Xuất khẩu 6 triệu tấn gạo. Tỷ lệ hộ nghèo năm 2006 là

15,5%, năm 2007 là 14,8%, năm 2008 là 13,1% và năm 2009 giảm xuống còn 12,4%.

Vị trí của Việt Nam trên trường quốc tế ngày một cao. Việt Nam là thành viên của Liên hợp quốc, của Hiệp hội các nước Đông Nam Á (ASEAN), Tổ chức Thương mại thế giới (WTO)... Những bước tiến thần kỳ của đất nước thời kỳ đổi mới có một phần là do Đảng ta nắm vững và vận dụng bài học thời cơ trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

3. Những thách thức của Việt Nam trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế của Việt.

Tuy đất nước đã đạt được nhiều thành tựu mới trong quá trình chủ động hội nhập vào nền kinh tế thế giới những năm vừa qua nhưng chúng ta vẫn đang phải đối mặt với không ít nguy cơ và thách thức, đặc biệt là nguy cơ tụt hậu xa hơn về kinh tế so với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới, tình trạng mất công bằng xã hội, lạm phát, thất nghiệp gia tăng, ô nhiễm môi trường ngày càng nghiêm trọng... nguy cơ chệch định hướng xã hội chủ nghĩa Bên cạnh đó, các thế lực thù địch đang ngày đêm ráo riết thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ để chống phá cách mạng nước ta.

Vì vậy, đòi hỏi cao nhất đối với Đảng, Nhà nước ta, đối với mỗi tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên là tích cực nghiên cứu, vận dụng tốt những bài học lịch sử trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945 vào thực tiễn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Nam từ 1986 đến nay.

III. Liên hệ vai trò của sinh viên trong quá trình vận dụng bài học thời cơ đổi mới với quá trình đổi mới và hội nhập hiện nay.

Hiện nay tuy đã đạt được nhiều thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử nhưng Việt Nam vẫn là một quốc gia nghèo, kém phát triển, kinh tế, khoa học, công nghệ còn lạc hậu so với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới. Phát triển kinh tế - xã hội, khắc phục đói nghèo, phấn đấu trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội đang là mục tiêu cháy bỏng của nhân dân ta. Vì thế, nếu như các thế hệ cha anh trước đây đã rửa được cái nhục mất nước, thì thanh niên hiện tại phải rửa được cái nhục nghèo nàn, lạc hậu, đưa Tổ quốc Việt Nam sánh vai với các cường quốc năm châu trên thế giới.

Bước sang thế kỷ XXI, nền kinh tế nước ta chuyển từ kinh tế công nghiệp sang kinh tế tri thức. Trong nền kinh tế mới này, tri thức trở thành yếu tố hàng đầu của sản xuất, là nhân tố trực tiếp của chức năng sản xuất. Việc học tập trở thành vấn đề xã hội hoá, hình thành nên một "xã hội học tập". Thế hệ trẻ muốn hoà nhập với khoa học, kỹ thuật và công nghệ, phải có thói quen và khả năng tự học suốt đời vì không phải ai, và bất cứ lúc nào cũng có điều kiện đến trường, đến lớp để học. Tất cả chúng ta đều biết một câu nói bất hủ của V. I. Lenin "Học, học nữa, học mãi". Nếu phân tích bản chất của câu nói thì ý Lenin không phải là học nữa, học mãi ở trường, ở lớp mà là sau khi đã nắm bắt được một lượng kiến thức cơ bản ở trường thì học sinh, sinh viên phải đem kiến thức đó phục vụ cho cuộc sống, và trong lúc làm việc, chúng ta phải tranh thủ thời gian để đọc thêm sách báo, xem thêm phim ảnh có ích và bổ sung những kiến thức trên trường đời.

Hiện nay Việt Nam đã là thành viên chính thức của Tổ chức Thương mại Thế giới. Để có thể đáp ứng được đòi hỏi của tiến trình hội nhập và quá trình toàn cầu hoá thì mỗi thanh niên có trách nhiệm trang bị cho mình phương tiện không thể thiếu là ngoại ngữ. Phải thành thạo bốn kỹ năng (nghe, nói, đọc, viết) ít nhất là một ngoại ngữ như tiếng Anh, Pháp, Nga, Trung... Nhờ vậy, chúng ta mới có khả năng đọc sách, nghiên cứu tài liệu nước ngoài và có thể giao tiếp, học tập với nhiều hình thức khác nhau. Hơn nữa hầu hết các công việc đều ít nhiều gắn với ngoại ngữ. Thị trường lao động sẽ cần đến những người vừa tài về chuyên môn, vừa giỏi về ngoại ngữ. Bên cạnh đó, thanh niên còn phải có khả năng làm chủ công nghệ thông tin. Có trình độ tin học nhất định thì máy vi tính sẽ giúp chúng ta tự học tốt, giảm thời gian tra cứu tài liệu, thu thập thông tin cập nhật để xử lý công việc một cách nhanh chóng có hiệu quả. Thanh niên phải là lực lượng xung kích phát triển nền khoa học công nghệ nước nhà, có khả năng chuyển giao, sáng tạo, ứng dụng các công nghệ tiên tiến và cũng là lực lượng truyền bá phổ biến khoa học công nghệ trong cộng đồng. Có làm được những điều này, tuổi trẻ chúng ta mới xứng đáng là những chủ nhân hôm nay và tương lai của đất nước. Đúng như nguyên Tổng Bí thư Lê Khả Phiêu đã khẳng định trong buổi lễ phát động Năm Thanh niên 2000: "Đảng, Nhà nước và nhân dân ta, tự hào về các bạn, về thế hệ thanh niên, học sinh, sinh viên hôm nay. Với lực lượng xung kích ấy và những lực lượng xung kích kế tiếp, cha truyền con nối, nhất định chúng ta sẽ hoàn thành sự nghiệp công

nghiệp hoá, hiện đại hoá, Tổ quốc Việt Nam sẽ được bảo vệ vững chắc, dân tộc Việt Nam trường tồn, chủ nghĩa xã hội được xây dựng thắng lợi".

IV. Kết luận.

Tài liệu tham khảo.

<http://www.cpv.org.vn> (Báo điện tử ĐCSVN)

www.baomoi.com

www.Ngheandost.gov.vn

www.lichsvn.info

www.dantri.com

www.Baokinhteht.com.vn

www.tapchicongsan.org.vn

www.vinhuni.edu.vn

www.wattpad.com

<http://tailieu.vn>